

jótekonyságra kész hajlamánál fogva, áldozatkész pártfogója minden nemesnek, jónak és szépnek. Számos jótekonny és közhasznú intézet anyagi támogatója, az országos magyar és a zalamegyei gazdasági egyesületnek, ugyszintén a magyar mérnök és építész egyesületnek is alapító tagja.

Derék nemes szüleitől öröklött rendithetetlen hazafias érzületénél fogva, a szabadelvű kormánypártnak buzgó és tevékeny hive. Fényes tanujelét adta ennek már az 1881-ik évi képviselő-választások alkalmával, midőn a szabadelvűpárti központ felhívása folytán, a vas megyei kiscelli kerületet, — mely azelőtt a függetlenségi eszméknek hódolt, — tapintatos eljárásával annyira a szabadelvű kormánypárt javára hangolta, hogy a függetlenségi párt, a legnagyobb erőfeszítések mellett is, csak néhány szavazat-többséggel vihatta ki ellenében a győzelmet; a legújabbban lefolyt választások alatt pedig, szintén a központ felhívása folytán a vas megyei szentgotthárdi kerületben lépven fel jelöltül, ezen kerületet, — melyet azelőtt Helffy Ignác, a függetlenségi párt egyik vezérférfia képviselt, ennek, úgy a mérsékelt ellenzékipárt jelöltjének ellenében, — minthogy az első választásnál egyik párt sem vergődhetett abszolút többségre, — a második választás alkalmával Helffy Ignác ellenében 11 szavazat-többséggel történt megválasztatása által a szabadelvűpártnak visszaszerezte.

Erős, heves tusa után kivivott győzelmét nagy örömmel fogadták a szabadelvűpárti körökben és pedig nemcsak politikai tekintetből, hanem azért is, mert közgazdasági s főleg közlekedési kérdésekben a párt igen kitűnő gyakorlati szakerőt nyert Farkh Károlyban, ki a közlekedési bizottságba be is választatott.

Hegedüs Sándor.

Nem közönséges lelkek tulajdona, hogy felismerik koruk uralgó irányát s a felismert helyes uton haladva, vivják ki sikereiket. Hegedüs Sándor, a jelen országgyűlésen Kolozsvár városa egyik kerületének képviselője és a szabadelvű párt egyik legrokonszenvesebb és legtekintélyesebb tagja e kevesek közé tartozik. Már kora ifjúságában még az osztrák-magyar kiegyezés megkötése előtt tudta, hogy a magyar haza és a magyar nemzetiség haladása e közgazdasági fejlődéstől függ és hogy jó gazdasági és pénzügyi politika nélkül a fiatal ország el nem lehet. Teljes erejéből a politikai gazdaságtan tanulásának adta magát és még mielőtt az egyetemre jött és mielőtt Kaucz Gyulának, azóta a mestert elért tanítványa lett volna, már is ismerte az egész terjedelmes közgazdasági és socialisticus irodalmat. Természetes, hogy az ily alappal rendelkező ifju, ki Kolozsvártt Sári László vezetése mellett ennek egész történelmi és philosophiai könyvtárát ifjui hévvel olvasta végig, csakhamar az egyetemen nemcsak játszott szerepet, a hol megnyerő, cordialis modora, szeretetreméltósága és, a mi talán legméltánylandóbb tulajdonsága, szerénysége tette baráti körében kedvelté, hanem feltűnt a hirlápirodalomban és Jókai Mór, ki a fiatal tehetségeket

mindig kiváló előszeretettel vonja körébe, szerződtette lapjához, a «Hon»-hoz.

Azóta Hegedüs Sándor neve mindig a magyar közélet előterében állott. Miután egyetemi tanulmányait bevégezte, és vizsgálatait letette, politikai cikkeivel keltett feltűnést és ez időtől fogva folytonosan az irodalomnak és a politikának él. Hegedüs azon kevesek

HEGEDÜS SÁNDOR.

egyike az országban, kik szakadatlan, megfeszített tevékenységgel vívták ki tehetségük elismerését és ha ma — még mindig nem érve el azt, a mire tehetsége képessé teszi — visszatekint az általa befutott életpályára, szeme mindenütt meglepő pihenhet meg, mert minden szakában életének csak a megérdemelt s annál bol-

dogitóbb tudatot nyújtó sikerrel találkozik.

Hegedüs Sándor jóllehet már régi parlamenti ember, aránylag még fiatalnak mondható. 1847-ben ápril 22-én született Kolozsvárt. Édes atyja Hegedüs Sándor tekintélyes kolozsvári ügyvéd volt, ki 1848/49-ben mint honvéd és honvédhadbíró vett részt a hadjáratban és azután visszavonulván az ügyvédi pályától, gazdasággal foglalkozott; édes anyja kővárad Várady Anna, egy híres kolozsvári ügyvéd leánya volt. Hegedüs Sándor a kolozsvári ref. collegiumban és a budapesti egyetemen végezte tanulmányait és a «Hon» szerkesztőségébe lépven, annak főmunkatársa és első vezércikkirója lett. 1875-ben Abrudbánya városa képviselőjévé lett. A fiatal képviselő, ki mint politikai író nevet vívott ki magának, mint szónok és debatter is csakhamar az elsők közé küzdötte fel magát a házban s most a legfigyelmesebben hallgatott szónokok egyike. Választói a legnagyobb szeretettel csüggyöttek képviselőjükön és igen zokon vet-

ték, hogy miután háromszor képviselte őket, negyedik megválasztása után a kolozsvári mandátumot fogadta el és az abrudbányairól lemondott.

Hegedüs a képviselőház több bizottságának tagja. Tevékeny működést fejt ki mint a pénzügyi bizottság előadója. A házban ő terjeszti elő a költségvetést és a financialis törvényjavaslatokat és kimerítő előadói jelentései, melyek igen terjedelmesek, alapos készülségről tesznek tanuságot és egy-egy nagyobb szabásu tanulmányt képeznek. Eddigelé másfél száznál több törvénynek volt előadója s e törvényekhez épen előadói jelentései szolgálnak a legjobb commentárul. Azonkívül a delegatiókban is mint a zárszámadások előadója szerepel.

Idejét bámulatos oeconomiával osztja fel. Megfelel kötelességének mint író, mint törvényhozó, mint tiszteletbeli állásainak betöltője, és mint a különféle nagy vállalatok igazgatótanácsosa. Mert mi sem bizonyítja jobban, hogy Hegedüs munkájával, szorgalmával és tehetségével és nem a nálunk szokásos protectióval vivta ki sikereit, mint az, hogy idegen vállalatok, mint a trieszti Assicuracioni Generali, a bécsi baleset ellen biztosító társaság, az osztrák-magyar államvasut-társaság, a budapesti jelzáloghitelbank és a pénzváltó- és leszámítoló-bank vezetésébe a társulatok meghívása folytán jelentékeny befolyást gyakorol, és hogy számos tiszteletbeli, igen diszes állást tölt be. Mert Hegedüs elnöke a budapest-józsefvárosi jótékonyszegyletnek, a nemzeti tornaegyesületnek, a gyarmatáru kereskedők országos szövetkezetének, presbytere a pesti reformált egyházközségnek, tagja a nemzetközi szabadalmi gyűlés állandó bizottságának, kormányképviselő volt az 1881-iki párisi valuta-congressuson stb.

Az újabb gazdasági fejlődésnek majdnem minden mozzanatában találkozunk a Hegedüs névvel. Az ipartörvény megalkotásánál kifejtett tevékenysége, a pozsonyi marhavásár életbeléptetése, mely — ő vezetvén a hízalók megbízásából a tanácskozást — csaknem egyedül neki köszönhető s számos más közgazdasági kérdés fűződik az ő működéséhez. Sokoldalú tevékenysége közben még a könyvírásra is talált időt. Nagy műve «Az önkormányzat és pénzügye» 1878-ban a tudományos világban igen nagy feltűnést keltett, épugy mint az 1881-iki valuta-congressusról közzétett terjedelmes jelentése és tanulmányai a bankkérdésről, a cukor- és szeszdókérdésről stb. E mellett folyton tanul s tovább képzésére még nyári szünidejét is felhasználja, a külföldön tevén tanulmányutakat.

Hieronymy Károly.

Közmunka- és közlekedésügyeink fejlődése az 1867. évvel beállott alkotmányos korszak óta oly mérveket öltött, a minőket hasonló viszonyok között egyetlen állam sem képes felmutatni. Az évek hosszú sorának tespedését a rohamos haladás, a lázas előre-